

Lenka Petráková, Oživení, o.s.
Seminář ÚPV, Praha 23.1.2014

Projekt finančně podporují:

KVALITNÍ STÁTNÍ SPRÁVA

Proč

- Tlak EK
- Požadavek Ústavy ČR
- Krize důvěry „Jako nejvíce zkorumpované prostředí se lidem pravidelně jeví politika, úřady, případně policie a justice.“ (GfK, 2009, podobně CVVM, SANEP, Global Competitiveness Report a další)
- Cílem profesionální stabilní a efektivní státní správa

JAK SI STOJÍME

Státy s kvalitními institucemi

	GCI 2011	
Státy	(instituce)	DB 2011
 Švédsko	2	14
 Nový Zéland	3	3
 Finsko	4	13
 Německo	13	22
 Velká Británie	17	4
 Česká republika	72	83
 Řecko	84	109
 Slovensko	89	41

Zdroj: Kapitola II – instituce zprávy NERV dostupná na WWW.VLADA.CZ

Efektivita veřejného sektoru a služeb jím poskytovaných jsou standardně ve všech mezinárodních srovnáních hodnoceny jako jedna z nejslabších stránek České republiky Doing Business 2011 (DB 2011) indexu konkurenceschopnosti (GCI 2011)

→ Potřeba legislativy, která zamezí vysoké fluktuaci úředníků, vymezí politikům jasná pravidla v jejich vztahu k úředníkům a podpoří efektivní fungování státu.

CO KONKRÉTNĚ

i. Vztah politik (politický poradce) – úředník

- DŮRAZ na dodržování zákonnosti při fungování administrativního orgánu
- Úředníci a političtí poradci mají odlišné, avšak doplňující se role, političtí poradci poskytují poradenství ohledně politik, úředníci mají za úkol jejich administraci, výkon a implementaci

- Hranice mezi politickými poradci a úředníky by měla být srozumitelná a respektována; jejich spolupráce je pro chod úřadu nezbytná

→ Požadavek jasných pravidel vymezení rolí, vlivu a kompetencí politických poradců a úředníků

- Političtí náměstci nejsou stupněm řízení: političtí poradci radí ministrově a nedávají příkazy úředníkům

→ Požadavek jasně stanovených práv a povinností úředníků

- Jasně vymezené kompetence a pravomoci jsou základem pro možnou vymahatelnost osobní odpovědnosti

i. Vztah politik (politický poradce) – úředník

- vymezení rolí mezi politickými poradci a úředníky je problematické ve většině zemí
- ideální model neexistuje, př. limitování počtu politických náměstků, centralistické byrokratické řešení atp.

→ kompetence či role musí mít jasnou vazbu ke způsobu výběru, vč. stanovení kvalifikačních požadavků, a jmenování na danou pozici

ii. Transparentní personální politika

Podmínkou zajištění kvalifikovaných profesionálů ve státní správě

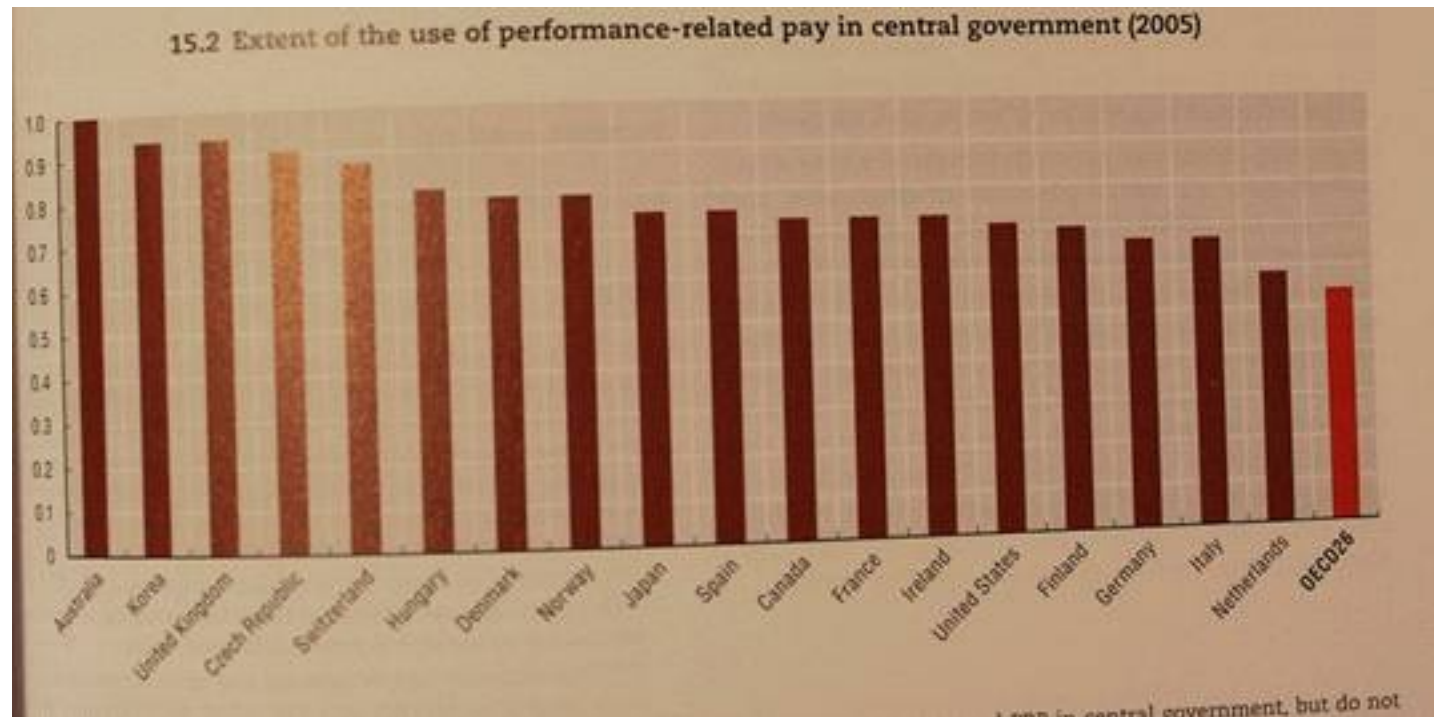
→ Jasně kvalifikační a profesní požadavky na konkrétní pozice

→ Povinná výběrová řízení se závazným výsledkem

→ Kontinuální profesní vzdělávání

iii. Odměňování

Porovnání využívání tzv. nenárokových částí platu v odměňování úředníků státní správy, OECD

Zdroj: Governance in Glance 2009, OECD

iii. Odměňování

Základní nástroj k získání, motivaci a udržení si kvalitních úředníků

→ Požadavek transparentního způsobu odměňování

→ Zrušení smluvních platů

→ Zvýšení nárokové/pevné části platu spolu s omezení nenárokových částí platu (zamezení různých příplatků, odměn, osobní ohodnocení dnes 50-100%)

Navázání na průměrný plat jako jedna z možností řešení

iv. Nadresortní koordinační orgán

K zajištění jednotných postupů v rámci státní správy

- Jednotná systemizace úředníků
- Obsah úřednické zkoušky
- Metodika hodnocení
- Zodpovědnost za zavádění zákona a úspěšné zvládnutí přechodového období
- způsob vzdělávání (zpráva BIS)

3. Jak

- ≡ Výhled finančních dopadů – riziko pro implementaci
- Dostatečné kapacity a infrastruktura
  - Koordinační orgán jako pojistka efektivního a koherentního výkonu jednotlivých ministerstev a dalších úřadů i jako pojistka zavádění zákona
- ≡ Implementační strategie (vč. přechodového období)
  - Postupné kroky, pravomoci a kompetence
  - Nezbytnost politické podpory (shoda napříč politickým spektrem)

www.rekonstrukcestatu.cz

Lenka Petráková, Oživení, o.s.

lenka.petrakova@oziveni.cz